

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ СТАЛІСТЮ В ЛАНЦЮГАХ СТВОРЕННЯ ВАРТОСТІ»

Галузь знань	07 Управління і адміністрування
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Освітня програма	073 Менеджмент
Статус	Вибіркова (фахова)
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Термін викладання	6-й семестр, 12 чверть
лекції	4 год.
практичні заняття	2 год.
Мова викладання	українська

Кафедра, що викладає: Менеджменту

Сторінка курсу на сайті НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3037>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «Управління сталістю в ланцюгах створення вартості»

Палехова Людмила Львівна
Доцент, доцент, канд. екон. наук

Персональна сторінка
<http://mk.nmu.org.ua/ua/kaff/palekhova.php>

E-mail:
paliekhova.l.l@nmu.one

Богач Кирило Сергійович
Доцент, доцент, канд. екон. наук

Персональна сторінка
<https://mvs.nmu.org.ua/ua/teachers/Bogach/index.php>

E-mail:
bogach.k.s@nmu.one

1 Анотація до курсу

Сучасний менеджер повинен розуміти, як виконувати свої професійні функції, враховуючи принципи завдання свого підприємства у ланцюгах створення вартості, знати моделі сталого виробництва та споживання, вміти використовувати міжнародні добровільні стандарти та інші інструменти менеджменту сталого розвитку, що важливі для нарощування сталості в ланцюгах створення вартості; оцінювати наслідки своїх дій та розробок з урахуванням інтересів інших зацікавлених сторін усіх зацікавлених сторін, що пов'язані у своєї виробничої діяльності; володіти методами адаптації свого підприємства до вимог сталості у ланцюгах створення вартості, виходячи за межі традиційних рішень і застосовуючи у своїй професійній діяльності глобальний і системний підхід.

Лекції та практичні заняття проводяться українською мовою із застосуванням можливостей дистанційних платформ навчання Teams, Zoom, MOODL.

2 Мета та завдання курсу

Метою викладання дисципліни викладання навчальної дисципліни є формування компетентностей щодо управління сталим розвитком виробництва і споживання у виробничих ланцюгах створення вартості.

Завдання курсу:

- *ознайомити* здобувачів вищої освіти з розвитком концепції сталого розвитку в ланцюгах створення вартості; завданнями та індикаторами сталого розвитку підприємств, що пов'язані у ланцюги створення вартості;
- *засвоїти* інструменти аналізу ланцюгів створення вартості, визначення критеріїв, пріоритетів та переліку потенційних продуктів / видів діяльності для управління сталістю в ланцюгах створення вартості;
- *вивчити* методики оцінки еколого-орієнтованих дії в ланцюгах створення вартості;
- *сформувати навички* з використання добровільних міжнародних стандартів з метою нарощування сталості в ланцюгах створення вартості.

3 Результати навчання:

- *розуміти* фундаментальні принципи сталого розвитку та концепцію сталого виробництва і сталого споживання в ланцюгах створення вартості;
- *знати* проблеми сталого розвитку та інструменти досягнення сталості розвитку підприємств, що поєднані у ланцюги створення вартості;
- *демонструвати* навички з використання методів нарощування потенціалу сталого розвитку у підприємствах та ланцюгах створення вартості;
- *знати та вміти* використовувати добровільні стандарти управління сталим розвитком в ланцюгах створення вартості.

4 Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

1 Поняття сталості у ланцюгах створення вартості

- 1.1 Поняття та основні концепції ланцюгів створення вартості
- 1.2 Рамки Портера і глобальний підхід
- 1.3 Принципи сталого розвитку у ланцюгах створення вартості
- 1.4 Сучасна тенденція до багатомірності концепції сталого розвитку
- 1.5 Глобальні проблеми сталості розвитку у різних сферах створення вартості

2 Інструменти аналізу ланцюгів створення вартості

- 2.1 Мета та точки входу до аналізу ланцюга створення вартості
- 2.2 Визначення критеріїв та пріоритетів в ланцюгах створення вартості
- 2.3 Визначення переліку потенційних продуктів / видів діяльності для управління сталістю
- 2.4 Картографування сталості у ланцюгах створення вартості
- 2.5 Якісні інструменти оцінки сталості у ланцюгах створення вартості

3 Метод LCA в управлінні сталим розвитком

- 3.1 Розвиток принципів методу LCA
- 3.2 Стадії використання методу LCA

3.3 Еколого-орієнтовані дії, пов'язані з продуктом

3.4 Еколого-орієнтовані дії, пов'язані з розподілом

3.5 Еколого-орієнтовані дії, пов'язані з посуванням

4 Добровільні стандарти управління сталістю в ланцюгах створення вартості

4.1 Поняття добровільних стандартів та ініціатив з управління сталим розвитком

4.2 Види та системи добровільних стандартів сталого розвитку у виробничих ланцюгах створення вартості

4.3 Особливості використання добровільних стандартів сталого розвитку у різних галузях виробничої діяльності

4.4 Досвід країн ЄС з використання добровільних стандартів в управлінні сталим розвитком виробничих сфер

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1 Круглий стіл: Моделі та інструменти управління сталим розвитком в ланцюгах створення вартості

3 Ситуаційна вправа: Добровільні галузеві стандарти в управлінні сталістю ланцюгів створення вартості

4 Ситуаційна вправа: Добровільні міжгалузеві стандарти в управлінні сталістю ланцюгів створення вартості

5 Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На навчальних заняттях студенти повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; Zoom; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365 На практичних заняттях необхідно мати засоби для автоматизації математичного обчислення (калькулятори або інше).

6 Система оцінювання та вимоги

Сертифікація досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що

підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2). Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою. Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	-	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; залік
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю практичних занять оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Також практичні завдання оцінюються якістю виконання індивідуального самостійного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання. Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей та виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні та групові завдання, а також комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

7 Політика курсу

7.1 Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»», http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf та Кодексу академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Code%20of%20Academic%20Integrity.pdf. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2 Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту. Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на день (щодня) поштової скриньки на Офіс365 та відвідування групи у Telegram-каналі. Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінки кафедри маркетингу в соціальних мережах Facebook, Instagram. Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Маркетинг стартап-проектів» (www.do.nmu.org.ua). Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3 Політика щодо перекладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два

тижні) відсутності. Лекційні та практичні заняття не проводяться повторно, оцінки з поточного контролю неможливо отримати під час консультації.

7.5 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6 Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та приймають участь у конференціях, конкурсах, що стосуються питань навчального модулю, мають право на додаткові 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.7 Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачу вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети, що розміщено на сайті кафедри маркетингу:

<https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=p4K7bluPIU6JlujdHwPmNsbMRMqEYNtIpXFCoj4k6U9UNTJNUIFEMjUwTDZYNVpBUFo0T1dUNkhESi4u> та у Microsoft Forms Office 365, які буде розіслано на Ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та урахувати Ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8 Рекомендовані джерела інформації

Основні

1 Палехова Л. Л. Управління сталим розвитком: довідник базових понять. – Дніпро: НТУ «Дніпровська Політехніка», 2020. 332 с.

2 Управление устойчивым развитием в условиях переходной экономики: монография: 2-е изд., перераб. и доп. / М. Шмидт, Б. Хансманн, Д. А. Палехов, Г. Г. Пивняк, Ю. С. Шемшученко, А. Ф. Павленко, А. Г. Шапарь, В. Я. Швец, Л. Л. Палехова. Днепропетровск-Коттбус: НГУ-БТУ, 2016. 432 с.

3 Sustainable Global Value Chains / Eds.: Giovannucci D., Hansmann B., Palekhov D., Schmidt M. Natural Resource Management in Transition. Vol. 2. Springer-Verlag, Berlin Heidelberg. 744 p.

Додаткові

4Палехова Л. Л. Проблема интеграции в глобальные цепочки создания стоимости. *Управление устойчивым развитием в условиях переходной экономики: монография. 2-изд, пер. и доп.* Днепропетровск-Коттбус: НГУ-БТУ, 2016. Днепропетровск-Коттбус: НГУ- БТУ, 2016, 433 с. С. 315-324.

5Palekhov D., Palekhova L. (2018) Methodical approaches to increasing the energy efficiency of global value chains. *Naukovyi Visnyk NHU*. № 6. ДВНЗ «НГУ». ISSN 2071-2227. (8 стор.) DOI: 10.29202/nvngu/2018/22 URL: http://nvngu.in.ua/jdownloads/pdf/2018/06/06_2018_Palekhov.pdf.

6Palekhov D., Palekhova L. (2019) Responsible Mining: Challenges, Perspectives and Approaches. *Giovannucci D., Hansmann B., Palekhov D., Schmidt M. (Eds.). Sustainable Global Value Chains. Natural Resource Management in Transition*. Vol. 2. Springer-Verlag, Berlin Heidelberg. P. 521 -544. 24 стр. DOI: 10.1007/978-3-319-14877-9_28

7Paliekhova L. From supply chains to value chains: sustainability management. *Sustainability in the industrial sector: Proceedings of the Study Seminar at NTU Dnipro Polytechnic - BTU Cottbus-Senftenberg, 24th Dec. 2020 - 18th Jan. 2021*. Ed.: Shvets V., Paliekhova L. Dnipro-Cottbus: Accent, 2021. PP. 33-40